

Tíz év alatt megfordult a világ. Tíz év alatt feszült ránk a vörös égbolt. Ezalatt a rettenetes tíz év alatt napról napra csak erősödtek a szelek, míg végül a vihar nélküli napok számítottak kivételesnek. A házak felett hajnalonta vörös csíkok jelentek meg, és csak a sötétség beálltával tűntek el. Az ember szinte várta már az éjszakát, hogy ne kelljen a vörösben úszó felhőket néznie. A fárasztó robot kimerített mindenkit, a válságos idők miatt egyre többet kellett teljesíteni a túléléshez. Aki kiszorult a nyüzsgő hangyabolyból, akinek nem jutott munka, vagy megbetegedett, az felkészülhetett a lassú halálra. A boltokban méregerős pálinkát árusítottak, a szegények azt védelték, hogy aztán mind lejjebb és lejjebb csússzanak. A fokozatos leépülésből és kilátástalanságból nem volt visszaút. Rengetegen fagytak meg az utcán, de a fűtetlen szükséglakásokban is. Magányosan, elhagyatva, családjuktól kitaszítva, hiszen az emberi kapcsolatok is tönkrementek e viharos évek alatt. A családok eresztékei meglazultak, az emberek egymás ellen fordultak. Nem nyújthatott senki segítő kezet, rendfenntartó erők vizsgálták a gyanús elemeket, senki sem kockáztathatta meg, hogy közbiztonságot veszélyeztető szélsőségesnek bélyegezzék. Mióta a szegények lázadásait szétverték, az ilyesfajta „szervezkedés” nemkívánatossá vált, és az elkövetőt feljelenthették a munkaadójánál.

Láttam egyszer egy embert az aluljáróban. Szürke pufajkában, összekuporodva aludt a kartonpapírain. Korán reggel megjelent a köztisztasági, néhány rendfenntartó kíséretében, és egy öblös csövet irányított a betonterem padlójára. A csőből vastag sugárban tört elő a hideg víz, és a tisztasági körbeforgott vele. A mélyedésben alvó hontalan későn eszmélt fel, kartonpapírai teljesen átnedvedtek, ő pedig rongyain keresztül is érezhette, hogy testébe markol a jeges hidegség. Előjáték a halálhoz. Felpattant és elvánszorgott a lépcső felé. Szemem sarkából láttam, hogy sántít.

A rendfenntartók hangosan röhögtek. A szerencsétlen nem mert visszanézni. Amilyen gyorsan csak tudott, eltűnt a hajnali ködben. Mi volt a bűne? Talán nem tetszett a kenyéradójának, vagy nem volt már többé szüksége rá az asszonynak? Vagy talán csak annyi, hogy nem állt be rendfenntartónak, mert nem volt hajlandó a sorstársait verni. Sosem tudom meg történetét.

A szegények zónája felé tartok, hátha ott megtalálom Z.-t, a barátomat. Nem akarja, hogy megtaláljam, szégyelli, hogy a kitaszítottak közé került. Nem szeretné, ha ilyen állapotban találkozna vele, aki valaha tanárom, majd barátom és mentorom volt. Mit mondhatna most ő nekem, ő, aki minden rossz jel ellenére annyira hitt az emberekben? Mivel biztathatna? Kilenc éve, nyolc éve, de még három éve is abban reménykedtünk, kitisztul az ég. Aztán lassan belenyugodtunk, megbékéltünk a széthulló állam romjain táncoló bűnözőkkel, a tehetetlen orvosokkal, a kéregetők látványával, és megszoktuk, hogy semmi nem működik. Az ember mindenbe beletörődik.

„Hé maga!” – kiáltott mögöttem valaki, de a békesség kedvéért tovább mentem. „Nem hallod? Süket vagy?” – hallottam a hirtelen tegeződővé vált durva hangot, és rádöbbsentem, hogy ez csak egy rendfenntartóé lehet. Akkor nem árt hátrafordulni. Odaballagtam a rohamosztagoshoz. Megkérdezte, mit kószálok az utcán, mikor lassan beáll szürkület. Úgy tudom, hetes erősségű szelet mondtak, tehát nincsenek különleges biztonsági intézkedések. „Hogy mikor van szükség különleges biztonsági intézkedésekre, azt mi mondjuk meg!” – utasított helyre a közeg. „Mutassa a papírjait!” Engedelmeskedtem, de ahogy benyúltam a zsebembe, félig kihúztam az irományaimat. A rendfenntartó erre rögtön felfigyelt – „Röplapok? Röplapok? Na adj a csak ide!” „A, dehogy röplapok – védekeztem, „csak amolyan... kreatív írások!” Jobban szemügyre vette a dülöngélő betűket: „Az a reklámhoz kell. Ismerem a szót, nem kell bunkónak nézni. De tényleg nem röplap... 'Vörös a fal, vörös a zászló, vörös a kasza és a háló, Vörös a hús, vörös a vér, vörös a napalm és a sújtólég, örökkön, örökkön vörös az ég!' Micsoda hülyeség! Maga megérdemelne egy kiadós verést!” – hajolt közelebb fenyegetően. „Mire akar kilyukadni? Igaz, hogy vörös egy kicsit az ég alja, de ez természetes. Nem kell eltúlozni. Változik a Föld, változnak az idők! A zagyvaságait meg tartsa meg magának! Nem, mégis meggondoltam, elveszem” - vágta zsebre a papírlapokat. „Na táguljon innen!” – vetette oda búcsúzóul.

Magamban hálát adtam a sorsnak, hogy nem írtam rá a nevemet egyetlen lapra sem. Odabent a tiszt biztosan megérti, amit írtam. Dühöngeni fog, és embertelenül leteremti majd az egyszeri rendfenntartót, amiért elengedett. A szél cseppet sem enyhült, és valami dara is szállingózni kezdett, ami az arcomba hull. Magamra húzom a csuklyát, nehogy meglássák az arcomon derengő félmosolyt.

Paládi Zsolt